
زرین کوب و نقد ادبی

ایرج پارسى نژاد

انتشارات سخن

سرشناسه	: پارسى نژاد، ایرج، ۱۳۱۷ -
عنوان و نام پدیدآور	: زرین کوب و نقد ادبی / ایرج پارسى نژاد
مشخصات نشر	: تهران: سخن، ۱۳۹۲
مشخصات ظاهری	: ۴۴۰ ص. ۱، ۲۱/۵×۱۴/۵ س.م.
شابک	: ۲ - ۶۳۶ - ۳۷۲ - ۹۶۴ - ۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: عنوان دیگر: عبدالحسین زرین کوب و نقد ادبی
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۴۴۱-۴۴۰.
عنوان دیگر	: عبدالحسین زرین کوب و نقد ادبی.
موضوع	: زرین کوب، عبدالحسین، ۱۳۰۱-۱۳۷۸. -- نقد و تفسیر
موضوع	: نقد ادبی -- ایران -- مقاله ها و خطابه ها
موضوع	: نقد ادبی -- ایران
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۲ ۸۲۴ ی ۹۶ ر / PIRA۰۷۶
رده بندی دیویی	: ۸۶۴/۶۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۱۰۱۷۵۶

انتشارات سخن
خیابان انقلاب - خیابان دانشگاه
خیابان ویدنظری شماره ۴۸
فکس ۶۶۴۶۳۸۷۵
www.sokhanpub.com
Email: info@sokhanpub.com

زرین کوب و نقد ادبی

دکتر ایرج پارسی نژاد

لینوگرافی: کوثر

چاپ: دایره سفید

چاپ اول: ۱۳۹۲

تیراژ: ۱۶۵۰ نسخه

شابک ۲ - ۶۳۶ - ۳۷۲ - ۹۶۴ - ۹۷۸

حق چاپ و نشر محفوظ است.

مرکز پخش: خیابان انقلاب - مقابل دانشگاه تهران، شماره ۱۲۲۴

تلفن: ۶۶۴۶۵۹۷۰ - ۶۶۴۶۰۶۶۷

فهرست

۱۳	یادداشت
۱۵	زندگی نامه

۱- فلسفه شعر یا تاریخ تطور شعر و شاعری در ایران

۲۳	فلسفه شعر
۳۹	اشعار غنایی
۴۷	ترانه و چامه
۵۳	اشعار حماسی
۶۱	اشعار صوفیانه و عرفانی
۶۳	تربیت سالکان
۶۳	ادبیات عرفانی

۶۴	شعر سنایی و عطار
۶۵	غزلیات شمس تبریزی
۶۵	غزل‌های حافظ

۶۸	۲- ادبیات در محکمه تاریخ
----	--------------------------

۳- نقد ادبی

۷۷	نقد ادبی
۸۱	مقدمات و تعاریفات
۹۵	ارزش‌ها و روش‌ها
۹۶	نقد اخلاقی
۹۷	نقد اجتماعی
۱۰۲	ماهیت شعر
۱۰۴	نقد تاریخی
۱۰۶	نقد ادبی و روش علوم طبیعی
۱۰۷	رابطه اثر ادبی و آفریننده اثر
۱۰۷	تأثیر محیط و اثر ادبی
۱۱۰	انواع ادبی
۱۱۱	نقد فنی
۱۱۷	مباحث و مسائل
۱۱۹	انتساب متن

۱۲۰	تصحیح انتقادی متن
۱۲۵	نقد منبع
۱۲۸	نقد نفوذ
۱۳۲	مسأله موازنه
۱۳۳	ادبیات تطبیقی
۱۳۶	اوصاف و اصطلاحات ادبی
۱۳۹	نقد ادبی در میان عرب و اسلام
۱۴۳	متکلمان و نقادی
۱۴۴	ترجمه بوطیقای ارسطو
۱۴۵	قدامة بن جعفر
۱۴۶	موازنه
۱۴۷	نزاع در باب متنی
۱۴۹	یتیمه الدهر
۱۴۹	رسالة الغفران
۱۵۳	ضیاء الدین ابن اثیر
۱۵۴	عصر انحطاط
۱۶۱	از گذشته ادبی ایران
۱۶۴	عهد سامانی و غزنوی
۱۶۷	نقد شاعران
۱۶۷	نقد نویسندگان
۱۶۹	نقد فنی

۱۷۲	اغراض و فنون شعر
۱۷۴	ادبیات انتقادی
۱۷۵	شمس قیس رازی
۱۷۷	نقد تذکره‌ها
۱۷۹	نقادی شاعران
۱۸۰	نقادی نویسندگان
۱۸۵	نقد صوفیه
۱۸۶	ادب در عهد صفویه
۱۸۹	بازگشت ادبی
۱۹۲	قاجاریه
۱۹۷	ایران بین نوجویی و سنت‌گرایی

۴- باکاروان جمله

۲۴۴	رودکی
۲۴۵	دقیقی
۲۴۷	فردوسی
۲۵۲	فرخی
۲۵۴	منوچهری
۲۵۷	فخرالدین گرجانی
۲۶۲	ناصر خسرو
۲۶۶	قطران تبریزی
۲۶۹	مسعود سعد سلمان

خیام	۲۷۱
امیر معزی	۲۷۶
سنایی	۲۸۲
انوری	۲۸۸
خاقانی	۲۹۴
نظامی گنجوی	۲۹۸
عطار	۳۰۳
جلال الدین مولوی	۳۰۶
سعدی	۳۰۷
امیر خسرو	۳۱۱
ابن یمن	۳۱۲
حافظ	۳۱۳
جامی	۳۱۷
صائب	۳۱۹
بیدل	۳۲۲
هاتف	۳۲۵
قائمی	۳۲۶
اقبال	۳۳۰
پروین	۳۳۳
بهار	۳۳۹
دهخدا	۳۴۵
حاصل نقد و بررسی درباره از کاروان حله	۳۴۹

۵- زرین کوب و ادبیات معاصر

۳۶۴	نثر معاصر فارسی
۳۷۴	یادیاران
۳۸۱	۶- تمایل به تجدد
۳۸۷	حاصل گفتار
۳۹۵	فهرست راهنما
۴۳۱	کتاب شناسی مراجع
۴۳۱	الف. کتاب های فارسی
۴۳۷	ب. نشریات
۴۳۸	ج. به زبان های دیگر

عبدالحسین زرین‌کوب ادیب، مورخ و منتقد ادبی دانشمندی است که به نقد ادبی جدید ایران اعتبار و آبرو بخشیده است. آشنایی زرین‌کوب با شیوه تحقیق علمی اروپایی و معارف قدیم و جدید و میراث فرهنگ و تاریخ و ادبیات ایرانی موجب شده که آثار او ناظر بر تحقیقات دیروز و امروز و مستند به شواهد و مآخذ ایرانی و اروپایی باشد.

هرچند که زرین‌کوب در حوزه‌های متنوع ادبیات فارسی، تاریخ قدیم و جدید ایران، تصوف و عرفان، تاریخ ادیان و موضوعات پراکنده دیگر کتاب‌ها و رساله‌ها و مقاله‌های بسیار نوشته، اما دلبستگی او بیشتر به نقد ادبی بوده که از روزگار نوجوانی نخستین اثر خود را به آن اختصاص داده است.

آنچه در این کتاب آمده گزیده‌ای است از انبوه یادداشت‌هایی که از

مطالعه دقیق آثار پراکنده زرین‌کوب در حوزه نقد ادبی فراهم آمده است. اگر قرار بود آنچه نوشته شده بود طبع و نشر می شد حجم کتاب بسیار بیش از این می شد که ضرورت نداشت. از این رو این کتاب به همین صورت به دست خواننده می رسد تا مجموعه دفترهای تاریخ نقد ادبی ایران با بررسی انتقادی آثار یکی از مهم ترین منتقدان معاصر زینت یابد.

ما در این دفتر کوشیدیم آن بخش از آثار زرین‌کوب را که صرفاً به نقد ادبی پرداخته بررسی کنیم و قوت ها و ضعف های آن را بازنماییم و سهم بزرگ او را در تاریخ نقد ادبی ایران نشان دهیم. بدیهی است که نقد آثار پرارزش استاد زرین‌کوب به معنی نفی و انکار آن آثار نیست، بلکه نشانه قدرشناسی از اهمیت آنهاست که با گذشت سال ها همچنان اعتبار خود را برای نقد و بررسی حفظ کرده است.

ایرج پارسی‌نژاد

مهرماه ۱۳۹۱